

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/79/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719200758
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719200758.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX V., proti žalovanej U. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX X. G. XXX, zastúpenej Mgr. Martinom Štoffom, advokátom so sídlom Stoličková 4, 974 01 Banská Bystrica, za účasti intervenienta na strane žalovanej Y. D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX H. XXX, zastúpeného Mgr. Martinom Štoffom, advokátom so sídlom Stoličková 4, 974 01 Banská Bystrica, o vrátenie daru, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/5/2019-221 zo dňa 06.08.2020 takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu **m e n í t a k**, že

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 50 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

Žalobca je povinný zaplatiť intervenientovi na strane žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 50 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

III. Žalobca je povinný zaplatiť intervenientovi na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 21. januára 2020 zamietol žalobu (I. výrok) o vrátenie daru, žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania na účet právneho zástupcu žalovanej (II. výrok) a povinnosť nahradiť intervenientovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania na účet právneho zástupcu intervenienta (III. výrok). Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predmetom konania začatého dňa 13.02.2019 bolo vrátenie daru - X-izbového bytu č. X, nachádzajúceho sa na H. S.. XXX/X v U. a v prípade nemožnosti vrátenia bytu uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi čiastku 40.000,- eur. Súd prvej inštancie žalobu zamietol po preukázaní, že žalovaná prevodom vlastníckeho práva k bytu na inú osobu dobrým mravom hrubým spôsobom neporušila. Ani ostatné jej správanie voči žalobcovi nedosiahlo charakter hrubého porušenia dobrých mravov. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“). Konštatoval, že právo na plnú náhradu trov konania vzniklo v spore plne úspešnej žalovanej a intervenientovi vystupujúcemu na jej strane. Okresný súd im preto priznal plnú náhradu trov konania; o jej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník

samostatným uznesením. Výrok o trovách konania rozsudku na základe odvolania žalobcu odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil uznesením č.k. 11Co/29/2020-179 zo dňa 30.04.2020 a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že je potrebné rozhodnúť o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov a skúmať možnosť aplikácie ust. § 257 Civilného sporového poriadku, ktorou sa súd prvej inštancie nezaoberal.

2. Uznesením č.k. 17C/5/2019-195 zo dňa 22.06.2020 okresný súd žalobcovi priznal oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie voči nároku na náhradu trov konania v rozsahu 1/2. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.06.2020.

3. Uznesením č.k. 17C/5/2019-221 zo dňa 06.08.2020 okresný súd rozhodol, že žalovaná a intervenient na strane žalovanej majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 50%, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške, na účet ich právneho zástupcu. Súd prvej inštancie po prešetrení sociálnych a majetkových pomerov žalobcu zistil jeho príjem vo výške 561,70 eur, ktorý sám osebe nie je predpokladom na rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania protistrane z dôvodu, že priemerná výška vyplácaného starobného dôchodku v Slovenskej republike k 31.07.2020 predstavuje sumu 485,65 eur. Žalobcova manželka je zamestnaná, poberá príjem podľa jeho vyjadrenia vo výške 850 eur mesačne, vlastní byt, motorové vozidlo a chalupu v hodnote 8.000 eur. Výdavky, ktoré žalobca uviedol, nemusí uhrádzať sám, ale môžu byť uhrádzané zo spoločných prostriedkov manželov, nakoľko príjmy zo zárobku a z dôchodku patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Nakoľko má žalobca evidentne zvýšené výdavky spojené so svojím zdravotným stavom, a to opatrovateľskou službou a špeciálnou diétou vzhľadom na diabetes, výdavky na lieky a fyzioterapeuta vo výške spolu 390 eur, okresný súd podľa § 257 C.s.p. priznal nárok žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej vo výnimočne zníženom rozsahu 50 %. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C.s.p. vydá rozhodnutie o výške náhrady trov konania, ktoré vydá súdny úradník.

4. Dňa 25.08.2020 bolo okresnému súdu doručené podanie žalobcu označené ako odvolanie, v ktorom uviedol, že podáva odvolanie proti rozsudku okresného súdu a žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov a trov konania v plnom rozsahu 100%. Ďalej píše, že sa už vyjadril a s dôrazom podotýka, že je zdravotne ťažko postihnutý invalidný dôchodca odkázaný v piatom stupni na opatrovateľskú službu. Jeho deti U. J. a D. J. sa 15 rokov neopýtali, či nepotrebuje podať pohár vody. Odvolací súd dospel k záveru, že podanie podľa jeho obsahu možno posúdiť ako odvolanie proti výroku o trovách konania.

5. Žalovaná a intervenient na jej strane prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu navrhli uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správne potvrdiť. Zdôraznili úspech žalovanej vo veci samej a uviedli, že žalobca nemôže zneužívať svoje postavenie osoby so zdravotným postihnutím na šikanovanie druhej procesnej strany a jeho správanie spočívajúce v bezdôvodnej žalobe nemôže zostať bez následkov v podobe povinnosti zaplatiť úspešnej strane náhradu vzniknutých trov konania. Žalobca zjavne vedel a musel vedieť, že ním uvádzané skutočnosti nie sú spôsobilé privodiť mu úspech v spore, no napriek tomu spor inicioval a i po výzvach a poučení v ňom ďalej pokračoval. Prisúdenie náhrady trov konania v rozsahu 50% považuje žalovaná aj intervenient na jej strane za dostatočný ústupok a viac ako ústretový krok k žalobcovi.

6. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec prejednal v medziach odvolania žalobcu (§ 380 ods. 1 C.s.p.), v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné s poukazom na § 388 C.s.p. zmeniť, nakoľko neboli splnené všetky podmienky na jeho potvrdenie, ale nebol zistený ani dôvod na jeho zrušenie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 v spojení s 220 ods. 2 C.s.p. Vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

7. Podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

8. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy a skutkového stavu správne zisteného súdom prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom okresného súdu o priznaní náhrady trov konania žalovanej a intervenientovi na jej strane v rozsahu 50 % aplikujúc § 257 C.s.p.. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Zákon nemôže postihnúť celú škálu rozmanitých životných situácií, preto sa právo dotvára sudcovským výkladom zákona, ktorý samozrejme musí rešpektovať všeobecné podmienky uvedené v zákone. Predpokladom realizácie sudcovského moderačného práva v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby v konkrétnom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Odvolací súd z obsahu spisu zistil naplnenie obidvoch týchto podmienok. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania totiž nemožno prihliadať výlučne na sociálne pomery strany sporu, ale aj na okolnosti podania žaloby a správanie sporových strán. Žalobca previedol svoj jednoizbový byt do vlastníctva žalovanej v roku 2000. Žalobu o vrátenie daru podal v roku 2019 po tom, čo z bytu odišiel v roku 2017 (čo podľa jeho tvrdenia musel urobiť). Žalobca si neplnil riadne povinnosti vlastníka bytu, mal nezaplatené zálohové platby minimálne za polrok. V spore vyvolanom žalobcom sa žalovaní bránili, využijúc kvalifikované služby osoby znalej práva. Aj žalobca sa mohol obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie bezplatného právneho zastupovania, resp. právneho zastupovania s minimálnou finančnou účasťou. Sociálne, osobné a majetkové pomery žalobcu, hoci je jeho zdravotný stav nepriaznivý, odôvodnili priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v 1/2. Odvolací súd považuje za spravodlivé, aby sa žalobca podieľal na úhrade trov konania vzniknutých žalovanej a intervenientovi na jej strane aspoň minimálnou čiastkou 50 %. K zmene uznesenia okresného súdu pristúpil odvolací súd z dôvodu potreby precizovania výroku tak, aby uložená povinnosť bola sformulovaná jasne a zrozumiteľne. Z výroku formulovaného okresným súdom nebolo jasné, či má žalobca nahraďiť trovy konania osobitne žalovanej a osobitne intervenientovi, alebo im okresný súd prisúdil túto náhradu spoločne. Procesné spoločenstvo žalovanej a intervenienta nie je nerozlučné ani nútené, ale samostatné, preto náhrada trov konania v rozsahu 50 % patrí každému z nich osobitne.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 257 C.s.p., ktorý aplikoval z rovnakých dôvodov ako súd prvej inštancie. Odvolací súd žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej aj intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania, každému v rozsahu 50 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 1 C.s.p.).

11. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 veta druhá C.s.p.). Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).